

Jaarverslag 2023 Verenigingsraad Nederlands Huisartsen Genootschap

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Voorwoord.....	3
De taak van de Verenigingsraad.....	5
Evaluatie functioneren Verenigingsraad.....	6
Vergaderingen 2023.....	6
2023-01 Brainstorm NHG congres.....	7
2023-02 Meerjarenbeleidsplan NHG.....	7
2023-03 Instemming meerjarenbeleidsplan NHG 'Verschil maken onder druk'.....	7
2023-04 Duurzaamheid (tripartiete ledenbijeenkomst, gezamenlijk met LHV en InEen).....	8
2023-05 NHG-programma Digitale huisartsenzorg.....	8
2023-06 'Visie versterking organisatie eerstelijnszorg 2030' en 'visie organisatie huisartsenzorg' (achterbanraadpleging).....	9
Vooruitblik naar 2024.....	11
Bijlage 1: Leden, adviseurs en ondersteuning in 2023.....	12
Bijlage 2. Vertegenwoordiging vanuit de Verenigingsraad.....	13

Voorwoord

De Verenigingsraad (hierna: de Raad) is begin 2004 ingesteld en bestaat op dit moment uit 16 huisartsen (zie bijlage). De Raad is een onafhankelijk adviesorgaan dat de Raad van Bestuur (hierna: het Bestuur) gevraagd en ongevraagd adviseert over de hoofdlijnen van het inhoudelijk beleid van het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG). Mede door de nauwe contacten met de achterban hebben de leden van de Raad kennis van het medisch-inhoudelijk handelen en de kwaliteit van de huisartsgeneeskundige zorg. Vanuit die invalshoek is de Verenigingsraad een gesprekspartner voor het NHG en haar Bestuur. Ze levert daarmee een belangrijke bijdrage aan het korte en lange termijnbeleid van het NHG.

De Raad realiseert zich dat het jaar 2023 een dynamisch jaar is geweest voor het NHG.

Het meerjarenbeleidsplan 2023-2027 'Verschil maken onder druk', werd vastgesteld bij de Algemene Ledenvergadering op 22 juni 2023. In 2023 heeft het NHG een begin gemaakt met het uitwerken van dit meerjarenbeleidsplan, dit was het kader voor het jaarplan 2024.

Eind augustus 2022 viel de voorzitter RvB, Wendy Borneman, uit door persoonlijke omstandigheden. In mei 2023 werd duidelijk dat de voorzitter RvB niet zou terugkeren. Eric Scheppink is gevraagd als voorzitter a.i. op te blijven treden. In de ALV van december is Raymond Wetzels per 1 februari 2024 benoemd tot voorzitter van de Raad van Bestuur van het NHG .

De Raad heeft over veel belangrijke en actuele vraagstukken gesproken met de bestuurders en het bureau. Daarnaast was er, na uitval van de voorzitter van de RvB, in 2023 regelmatig overleg tussen de overgebleven NHG-bestuurder en de (voorzitter van) de Verenigingsraad, als een van de belangrijke gremia van advies. De Verenigingsraad heeft de Raad van Bestuur op inhoud geadviseerd, de lijnen naar de organisatie worden korter en flexibeler; kortom, de intensieve en gelijkwaardige samenwerking is verder verbeterd. Dat mag overigens niet leiden tot achteroverleunen; het NHG heeft naast instemmende feedback vanuit de Verenigingsraad, juist ook baat bij kritisch opbouwende of tegendraadse geluiden. Daarom is besloten om het onderdeel "ongevraagd advies" explicieter vorm te gaan geven. Ook dat is cruciaal om het NHG op koers te houden.

De Raad geeft met dit jaarverslag inzicht in zijn werkzaamheden en legt hiermee verantwoording af aan de Algemene Leden Vergadering.

Namens de Verenigingsraad van het NHG

Henk Schers, voorzitter

De taak van de Verenigingsraad

Het NHG is de wetenschappelijke vereniging van en voor huisartsen die tot doel heeft een wetenschappelijk gefundeerde, kwalitatief hoogstaande uitoefening van de huisartsgeneeskunde in de praktijk te bevorderen. Door vertaling van wetenschap naar de huisartsenpraktijk draagt het NHG bij aan de professionalisering van de beroepsgroep. Het NHG houdt zich op velerlei gebieden bezig met de verbetering van de kwaliteit van het huisartsgeneeskundig handelen.

Om de leden adequaat invloed te laten hebben op het medisch-inhoudelijk beleid en de kwaliteit van de te verlenen huisartsgeneeskundige zorg (op korte en lange termijn), is in het NHG een duidelijke plaats ingeruimd voor de Verenigingsraad. De Raad heeft de volgende statutaire bevoegdheden:

1. De Raad geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het Bestuur over de hoofdlijnen van het te voeren inhoudelijk beleid (*adviesrecht*). De Raad wordt daartoe door het Bestuur stelselmatig betrokken bij de beleidsvoorbereiding. Het Bestuur kan alleen gemotiveerd van de adviezen afwijken.
2. De Raad heeft een eigen signalerende functie naar het Bestuur ten aanzien van ontwikkelingen in de huisartsgeneeskunde en de gezondheidszorg in een breder maatschappelijk kader (*ongevraagd advies*).
3. De Raad spant zich nadrukkelijk in contacten met leden van het NHG te onderhouden. De leden van de Verenigingsraad vertegenwoordigen de NHG-leden in het land echter niet formeel. Zij treden dus niet op namens een organisatie of (een deel van) de achterban. De Raad heeft in het bijzonder *instemmingsrecht* bij de toekomstvisies, meerjarenbeleidplannen en de jaarplannen. Dit betekent dat het Bestuur voorafgaande instemming van de Raad nodig heeft aangaande de inhoud van het Meerjarenbeleidsplan en het Jaarplan, voordat deze met goedkeuring van de Raad van Toezicht kunnen worden vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering. De Raad heeft ook instemmingsrecht voor aanzienlijke wijzigingen in het lopende jaarplan.

Gegeven de taakstelling wordt ernaar gestreefd de Raad zo veel mogelijk een afspiegeling te laten zijn van het werkveld van de huisartsgeneeskunde. De Raad is statutair ingesteld door de Algemene Ledenvergadering.

Evaluatie functioneren Verenigingsraad

Er was geen aparte evaluatiebijeenkomst in 2023.

Vergaderingen 2023

In 2023 kwam de Raad 9 keer bijeen. Daarnaast waren de leden aanwezig bij een tripartiete ledenraad (NHG-LHV-InEen). Deze negen bijeenkomsten waren reguliere vergaderingen en thema-vergaderingen. Er waren twee beleidsmiddagen (maart en november 2023).

In 2023 heeft in juni een kennismakingsoverleg plaatsgevonden tussen vier leden van de Verenigingsraad (voorzitter, vicevoorzitter en twee leden) en de Raad van Toezicht. De aanleiding was om de bevoegdheden van de VR en de statutaire relatie tussen VR en RvT nog eens onder de loep te nemen.

Adviezen van de Verenigingsraad aan het Bestuur

In 2023 heeft de Raad over een aantal onderwerpen gesproken met medewerkers van het bureau van het NHG en het bestuur, en hierover geadviseerd. Onderstaand worden beknopt de grotere onderwerpen weergegeven.

2023-01 Brainstorm NHG congres

Tijdens deze themavergadering is in aanwezigheid van betrokken medewerkers van het NHG gesproken over het NHG-congres in 2024. De VR-leden hebben in een eerste brainstorm mee kunnen denken over mogelijke onderwerpen en over de invulling van de congrescommissie. Een drietal leden van de Verenigingsraad heeft deelgenomen in de congrescommissie. Een van de VR-leden was congresvoorzitter.

2023-02 Meerjarenbeleidsplan NHG

Op 9 februari was de jaarlijkse heimiddag van de VR, ditmaal over het meerjarenbeleidsplan. In aanwezigheid van enkele leden van de NHG-regiegroep van het meerjarenbeleidsplan is uitgebreid gesproken over het concept meerjarenbeleidsplan.

- Gestart werd met een korte presentatie van de resultaten van de NHG-ledenuitvraag, en hoe met de resultaten werd omgegaan in het concept-MJBP. Vervolgens werden de uitkomsten bediscussieerd.
- Vervolgens werd gesproken over het thema 'van functie naar focus': het MJBP beschrijft in bredere zin de verschillende functies van het NHG, zonder daar een bepaald gewicht aan toe te kennen. Een vraagstuk voor het NHG en haar bestuur is aan welke onderdelen meer of minder gewicht moet worden toegekend (focus). Ter voorbereiding werd de VR-leden gevraagd om te identificeren welke activiteiten uit het concept MJBP volgens hen de meeste nadruk zouden moeten krijgen in 2023-2027. Tijdens de vergadering is dit verder uitgewerkt.

Deze bijeenkomst leverde constructieve feedback op voor de regiegroep die verwerkt werd in de volgende versie. De middag werd afgesloten met een gezamenlijk diner.

2023-03 Instemming meerjarenbeleidsplan NHG 'Verschil maken onder druk'.

Tijdens deze bijeenkomst is opnieuw gesproken over het meerjarenbeleidsplan. De RvB was voornemens te besluiten om het meerjarenbeleidsplan goed te keuren, en is daarover met de leden van de Verenigingsraad in gesprek gegaan. Het concept meerjarenbeleidsplan werd tijdens deze vergadering van de verenigingsraad ter instemming voorgelegd.

Daarbij is gesproken over:

- Het meerjarenbeleidsplan gelezen hebbende, willen de VR-leden nog iets meegeven aan de RvB? Zijn er specifieke aandachtspunten die het waard zijn om te vermelden?
- Kan de Verenigingsraad instemmen met het voorliggende meerjarenbeleidsplan?

Ter vergadering werd opnieuw over een aantal onderwerpen van gedachten gewisseld en hebben de leden ingestemd met het meerjarenbeleidsplan 2023-2027 'Verschil maken onder druk'.

2023-04 Duurzaamheid (tripartiete ledenbijeenkomst, gezamenlijk met LHV en InEen)

Vanuit de Verenigingsraad was een delegatie aanwezig bij een tripartiete ledenbijeenkomst met LHV en InEen, waarbij werd gesproken over het onderwerp 'duurzaamheid', een belangrijk en actueel onderwerp. De impact van de zorg op klimaat en milieu is onderdeel van passende zorg en heeft daarmee een centrale plek gekregen in het Integraal Zorgakkoord.

In de zomer van 2022 werd de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 geschreven en getekend en op verschillende plekken in het land stonden 'green teams' op die proberen de eigen organisatie te vergroenen. Ook in de huisartsenzorg heeft duurzaamheid een plaats. Elke vereniging doet dat vanuit haar eigen rol en perspectief. Het NHG heeft als wetenschappelijke vereniging een belangrijke rol in het bevorderen van de kwaliteit, onder meer door het schrijven van richtlijnen. In de richtlijnontwikkeling weegt het NHG sinds 2021 de milieu-impact mee.

De Groene huisarts heeft de LHV benaderd met de vraag of duurzaamheid als onderwerp voor een Landelijke Ledenvergadering kon worden geagendeerd. Op verzoek van de LHV werd dit een themabijeenkomst met de drie beroepsverenigingen omdat het onderwerp alle drie de verenigingen raakt en de verenigingen elkaar kunnen aanvullen.

Tijdens de themabijeenkomst is na een presentatie door 'De groene huisarts' in groepen gediscussieerd over vragen als 'Welke informatie of hulp mist u, wat kunt u zelf oppakken en waar heeft u de hulp van een organisatie of vereniging nodig? De hieruit verkregen input is meegenomen door de verschillende verenigingen om te verwerken in de eigen jaarplannen.

2023-05 NHG-programma Digitale huisartsenzorg

Tijdens deze bijeenkomst is gesproken over Informatisering in de (huisartsen)zorg: het landschap en rollen die het NHG vervult voor de huisartsenzorg. Dit werd voorbereid en gepresenteerd door betrokken medewerkers van het NHG-bureau.

Ter voorbereiding hebben de leden een aantal documenten doorgenomen.¹

Tijdens de bijeenkomst was er een presentatie over:

- Geschiedenis en belangrijkste resultaten tot nu toe
- Belangrijkste huidige werkzaamheden
- Planning rest 2023 en daarna

Vragen waarover gesproken is:

- Sluiten de bezigheden en publicaties van het programma aan op de wensen van de leden? (de website en het document 'Uitgangspunten & begrippenkader Digitale huisartsenzorg' in het bijzonder)
- Welke ideeën en speerpunten hebben de leden voor de werkzaamheden vanaf 2024?

De VR-leden hebben waardevolle input kunnen leveren, hun suggesties zijn meegenomen in de verdere planvorming van het programma digitale huisartsenzorg.

2023-06 'Visie versterking organisatie eerstelijnszorg 2030' en 'visie organisatie huisartsenzorg' (achterbanraadpleging)

Voor input en draagvlak van de achterban is gesproken met delegaties van de Verenigingsraad, de Raad van Toezicht, het UNH en met betrokken NHG-medewerkers over de documenten 'Visie versterking organisatie eerstelijnszorg 2030' en 'visie organisatie huisartsenzorg'.

Het 'Discussiedocument 2.0 – Visie versterking organisatie eerstelijnszorg 2030' kwam tot stand na een periode van intensieve overleggen op bureau- en bestuurlijk niveau met alle landelijke partijen die betrokken waren bij het visietraject eerstelijnszorg 2030, in het kader van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Het betrof een 'discussiedocument', uitdrukkelijk nog niet de visie op de eerstelijnszorg in 2030, maar een tussenproduct. Deze versie van het document was nog niet voorgelegd aan bestuurders of achterbannen en over de inhoud en teksten bestond nog geen consensus. Het is de maanden erna gebruikt om in verschillende samenstellingen en vormen het gesprek over de toekomst van de eerste lijn te voeren. Na de zomer van 2023 is op basis van dit discussiedocument en de gesprekken die de maanden erna werden gevoerd een definitieve visie op de eerstelijnszorg in 2030 met een plan van aanpak opgesteld. Bij de achterbanraadpleging is gesproken over de vorm en uitwerking van het document, welke taken er gezien werden voor het NHG, en welke adviezen de deelnemers hadden over de te volgen koers.

Daarnaast is gesproken over het document 'Visie organisatie huisartsenzorg versie 0.2'. In het najaar van 2022 startten de gesprekken over de organisatie van de eerstelijnszorg in het kader van het IZA. Vanuit de huisartsenzorg nam initieel het NHG samen met InEen deel. Tijdens de gesprekken bleek dat het niet eenvoudig was om met veel verschillende stakeholders een gezamenlijke visie op de organisatie van de eerstelijnszorg te ontwikkelen. Bovendien bleek er bij veel collega-eerstelijnsorganisaties onbekendheid en onbegrip over wat de huisartsgeneeskunde in Nederland kan, doet, en beoogt. Dit leidde ertoe dat het NHG zich heeft afgevraagd of het zélf in voldoende mate een visie had op organisatie van zorg (quod non), en of visieontwikkeling op organisatievraagstukken eigenlijk wel tot het domein van het NHG behoort. In deze context heeft het bestuur van het NHG besloten om een werkgroep in te stellen. Deze was samengesteld vanuit geledingen van (maar niet namens) NHG, InEen, LHV, en het Universitair Netwerk Huisartsgeneeskunde (UNH).

Tijdens deze bijeenkomst werd een 'halfproduct' besproken dat door de werkgroep was opgeleverd; een groslijst met uitdagingen en mogelijke oplossingsrichtingen voor de organisatie van de huisartsenzorg. Een weerslag van meningen en percepties, veel minder van wetenschap,

en daarmee een document voor discussie, bedoeld om te dienen als basis voor een verdere uitwerking van een gezamenlijke visie op de organisatie van de eerstelijnszorg.

Ook bij dit document is gesproken over de vorm en uitwerking van het document, welke taken er gezien werden voor het NHG, en welke adviezen de deelnemers hadden over de te volgen koers.

2023-07 Beleidsmiddag Verenigingsraad

Tijdens de beleidsmiddag van de Verenigingsraad stond een tweetal onderwerpen op de agenda:

- Thuisarts.nl
- Visie organisatie huisartsenzorg binnen de eerstelijnszorg

De RvB en het clusterhoofd hebben de Verenigingsraad meegenomen in de ontwikkelingen van Thuisarts. De RvB heeft vanuit de bestuurlijke rol de ontwikkeling in de samenwerking met de FMS en Pfn kort toegelicht. Het clusterhoofd heeft kort de inhoudelijke ontwikkelingen toegelicht en heeft de vervolgstappen laten zien die zijn gezet na de laatste ledenenquête waarin de leden hebben aangegeven meer informatie te willen over alledaagse aandoeningen. Daarna is in kleinere groepjes een wensenlijst gemaakt met suggesties die helpen om de druk op de praktijk te verminderen. De concrete input van deze sessie is meegenomen in het jaarplan 2024 en verwerkt in de pilot in de regio Eindhoven.

In het tweede deel van de bijeenkomst is opnieuw gesproken over 'Visie organisatie huisartsenzorg binnen de eerstelijnszorg' (opzet, betekenis voor het NHG, vervolg). Afsloten werd met een gezamenlijk diner.

2023-08 Jaarplan 2024

Tijdens een bijeenkomst in aanwezigheid van de clusterhoofden van het NHG, zijn de jaarplannen per cluster besproken.

Vanwege actuele ontwikkelingen is Thuisarts.nl hier in het bijzonder uitgelicht.

2023-09 Naar een toekomstbestendige organisatie van de huisartsenzorg'.

Bij deze bijeenkomst is gesproken over het document 'Naar een toekomstbestendige organisatie van de huisartsenzorg', i.a.v. betrokken medewerkers.

Besproken is hoe de leden keken naar dit stuk: is het helpend voor de huisartsenzorg, de toon, opbouw en analyse, de gekozen oplossingsrichtingen en eruit voortvloeiende adviezen, en hoe het stuk verder kon worden gebruikt.

2023-10 'Ongevraagd advies door de VR'.

Bij de laatste vergadering van 2023 hebben de VR-leden onderling, zonder de RvB, een eerste keer gesproken over hun 'ongevraagd adviesfunctie'. Dit wordt verder uitgewerkt in 2024.

Vooruitblik naar 2024

Het voornemen van de VR blijft om de al in 2020 ingezette koers voort te zetten. De VR wil tijdig en op grote lijnen adviezen blijven geven aan het bestuur van het NHG, en met bestuur en bureau van gedachten blijven wisselen over belangrijke thema's met inhoudelijke impact voor het werk van de huisarts. Een belangrijke constatering is dat er ruimte, tijd en tijdigheid nodig zijn om tot een zinvolle invulling te komen van haar taak. De werkwijze waarbij naast de reguliere vergaderingen ook waar nodig extra, korte thematische vergaderingen worden georganiseerd waarbij een actueel onderwerp wordt besproken, bevalt goed en wordt gecontinueerd.

Daarnaast bestaat bij de Raad de behoefte om nog beter te bepalen waar de Raad haar meerwaarde heeft ten opzichte van de Raad van Toezicht, het bestuur en de ALV van het NHG. Bij de ALV van december 2023 zijn de geactualiseerde statuten van het NHG vastgesteld. Daaraan voorafgaand hebben gesprekken plaatsgevonden tussen een delegatie van de RvT en de voorzitter en vicevoorzitter van de VR. In de geactualiseerde statuten hebben geen wijzigingen plaatsgevonden t.a.v. de taken/verantwoordelijkheden/bevoegdheden van de verschillende gremia. In 2024 wordt hierover verder het gesprek aangegaan, tussen de (gehele) VR, RvT, RvB en de notaris die de actualisatie heeft voorbereid.

Er liggen veel inhoudelijke thema's waar de Verenigingsraad in 2024 over wil adviseren, bijv. hoe het NHG haar focus en koers gaat bepalen aan de hand van het meerjarenbeleidsplan dat werd goedgekeurd bij de Algemene Ledenvergadering van 22 juni 2023, de doorontwikkeling van Thuisarts.nl, het betrekken en binden van AIOS en digitaal ondersteunde huisartsenzorg. Een delegatie van de Verenigingsraad is lid van de NHG-congrescommissie, voor het gezamenlijke congres met de Lovah en de LHV dat in april 2025 zal plaatsvinden.

Tenslotte blijft de relatie met de achterban, de bereikbaarheid door de achterban en het ophalen van de mening van de achterban door de Verenigingsraad zelf aandacht behoeven

Daarnaast zal er ongetwijfeld aandacht moeten zijn voor onderwerpen die we nu nog niet voorzien, zo hebben de afgelopen jaren ons wel geleerd.

Bijlage 1: Leden, adviseurs en ondersteuning in 2023

Leden

De Algemene Ledenvergadering benoemt de leden van de Verenigingsraad voor een periode van vier jaar. Deze termijn kan (eenmalig) met opnieuw vier jaar worden verlengd. Bij de samenstelling van de Verenigingsraad wordt gestreefd naar een evenwichtige verdeling voor wat betreft sekse, leeftijd en regionale spreiding over het land. Ook wordt gestreefd naar differentiatie in de professionele uitoefening van het huisartsenvak (stad/platteland, fulltime/parttime, praktijkvorm, nevenactiviteiten) en deelname vanuit wetenschappelijke afdelingen en onderwijsinstellingen.

In 2023 waren de volgende huisartsen lid van de NHG-Verenigingsraad:

- Henk Schers, Nijmegen (voorzitter vanaf 1 januari 2020)
- Claudia Fracking – van Dijk, Amstelveen (vicevoorzitter)
- Marjolein Bouman, Hoorn
- Marco Eichhorn, Dokkum (tot 1 januari 2024)
- Heike Heineman, Helpman (Groningen)
- Robbert Keppel, Maarn
- Bart Osse, Deventer
- Gideon den Ouden, Roermond
- Petra van der Pas, Schiedam
- Jolien Poerink, Rotterdam
- Fernanne Verhoeven, Beetsterzwaag (tot 1 januari 2024)
- Marieke Verlaan, Haarlem (tot 1 juni 2023)
- Suzan van Vliet, Hengelo
- Hedwig Vos, Den Haag
- Mark van der Wel, Nijmegen
- Sietse Wieringa, Amsterdam, Leiden

Toehoorders

De Raad heeft een vaste toehoorder, namelijk een vertegenwoordiger van de Landelijke Organisatie van Aspirant Huisartsen (LOVAH). In 2023 was dit Astrid Drijkoningen (tot 30 oktober 2023) en Martine Alberts (vanaf 30 oktober 2023).

De Raad kent sinds eind 2020 geen toehoorders meer vanuit LHV en InEen.

Bijlage 2. Vertegenwoordiging vanuit de Verenigingsraad

Een aantal leden van de Verenigingsraad heeft in 2023 de Verenigingsraad vertegenwoordigd in interne en externe gremia:

Naam VR-lid	Nevenfuncties
Marjolein Bouman	Lid Raad van Advies Huisarts en Wetenschap (vanaf oktober 2023)
Marco Eichhorn	NHG-congrescommissie
Heike Heineman	Lid NHG-Autorisatiecommissie
Robbert Keppel	NHG-congrescommissie (voorzitter)
Gideon den Ouden	wergroep Toekomstbestendige organisatie van huisartsenzorg
Henk Schers	Adviserend bij sollicitatieprocedure voorzitter Raad van Bestuur NHG wergroep Toekomstbestendige organisatie van huisartsenzorg (voorzitter)
Marieke Verlaan	Lid Raad van Advies Huisarts en Wetenschap (tot oktober 2023).
Suzan van Vliet	Lid NHG-Autorisatiecommissie
Mark van der Wel	Jury van de H&W-casuïstiekprijs Wergroep Toekomstbestendige organisatie van huisartsenzorg
Sietse Wieringa	NHG-congrescommissie

Noot:

ⁱ Bestuurlijk vastgesteld intern document 'Uitgangspunten en begrippenkader Digitale Huisartsenzorg' (pdf)

Publicaties op NHG.org:

- <https://www.nhg.org/thema/digitale-huisartsenzorg/>
- <https://www.nhg.org/thema/digitale-huisartsenzorg/visie-op-digitale-huisartsenzorg/digitalisering-e-health-digitale-huisartsenzorg-wat-is-het-verschil/>
- <https://www.nhg.org/thema/digitale-huisartsenzorg/effectiviteitsonderzoek/>
- <https://www.nhg.org/thema/digitale-huisartsenzorg/dida-onderzoek/>
- <https://www.nhg.org/thema/digitale-huisartsenzorg/online-inzage/>

Huisarts & Wetenschap Forum: <https://www.henw.org/artikelen/digitale-huisartsenzorg-en-het-nhg>